

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudce JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **V. U.**, zastoupeného Mgr. Ludmilou Gerlovou, advokátkou, se sídlem Ostrava, Tyršova 1714/27, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem Ostrava, 28. října 117, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. prosince 2014, č. j. MSK 134608/2014, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. července 2015, č. j. 19 A 16/2015 - 41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Ludmile Gerlové, advokátce, se sídlem Ostrava, Tyršova 1714/27, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 6 800 Kč, která je splatná do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Magistrát města Ostravy (dále jen „magistrát“ nebo „správní orgán prvního stupně“) uznal svým rozhodnutím ze dne 1. září 2014, č. j. SMO/311409/14/DSC/Mar, žalobce vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), za což mu byla uložena pokuta v částce 25 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 14 měsíců od právní moci rozhodnutí. Daného přestupku se měl žalobce dopustit tím, že dne 18. ledna 2014 ve 22:00 hodin řídil motorové vozidlo, aniž by byl držitelem řidičského oprávnění, na ulici

Francouzská v Ostravě, načež byl předepsaným způsobem zastaven na ulici U Soudu a podroben kontrole. Proti rozhodnutí magistrátu podal žalobce odvolání, ve kterém namítal, že nebyly splněny podmínky pro konání ústního jednání dne 28. srpna 2014 pro jeho zdravotní nezpůsobilost a že mu byla postupem správního orgánu odňata možnost vyjádřit se ke všem skutečnostem, které mu byly kladeny za vinu a k důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhopvat důkazy na svou obhajobu. Krajský úřad Moravskoslezského kraje (dále jen „žalovaný“) však svým rozhodnutím ze dne 5. prosince 2014, č. j. MSK 134608/2014, odvolání pro nedůvodnost zamítl a potvrdil napadené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného žalobce následně brojil žalobou podanou ke Krajskému soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“). Žalobce stejně jako v odvolání namítal, že procesním postupem správního orgánu prvního stupně, resp. žalovaného byl zkrácen na svých právech, neboť mu byla odňata možnost vyjádřit se k věci. Vytýkal žalovanému porušení svých práv v tom, že aproboval postup správního orgánu prvního stupně, který nevyhověl jeho žádosti o „přenařzení“ jednání ze dne 28. srpna 2014 a vedl jednání i přes žalobcův nepříznivý zdravotní stav, který měl za následek, že žalobci nebyla správním orgánem dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 správního řádu. Žalobce dále namítal, že správní orgán rovněž nerespektoval základní pravidla při zjišťování skutkové podstaty přestupku, nezjistil náležité skutečnosti, zda je žalobce držitelem řidičského průkazu v jiné zemi, a neprovedl jím navrhované důkazy. Krajský soud však žalobu zamítl v návětí označeným rozsudkem.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[3] Proti výše uvedenému rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s.

[4] Stěžovatel namítl, že se ústní jednání o přestupku dne 28. srpna 2014 nemělo konat z důvodu jeho včasné a náležité omluvy provedené osobně, deset minut před nařízeným jednáním. Jako důvod omluvy uvedl neschopnost vypovídat pro svou zdravotní indispozici a vliv užitých medikamentů, což doložil následujícího dne lékařskou zprávou. Správní orgán však jeho omluvy a průběžných námitek nedbal a provedl nařízené jednání, ač se stěžovatel nenacházel ve stavu způsobilém k náležitému uplatňování svých práv, což mělo dle stěžovatele za následek neporozumění obvinění a neseznámení se s dokumentací. Došlo tedy k porušení § 73 odst. 2 zákona o přestupcích, ale také § 4 odst. 1 a 4 správního řádu, podle nichž má správní orgán vycházet dotčeným osobám vstříc a chovat se k nim zdvořile a umožnit jim uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy.

[5] Stěžovatel dále uvedl, že správní orgán prvního stupně nebyl kompetentní k náležitému odbornému posouzení jeho zdravotního stavu, účinků léků na jeho vnímání při jednání před správním orgánem, tedy jeho schopnosti účastnit se jednání. Bylo tedy třeba provést znalecký posudek, k čemuž však správní orgán prvního stupně, ani žalovaný nepřistoupil. Pochybení stěžovatel vidí i v protokolu z ústního jednání dne 28. srpna 2014, který podle něj trpí řadou rozporů, z čehož považuje za zřejmé, že byl protokol správním orgánem prvního stupně předem připraven, a proto nezachycuje věrně průběh ústního jednání.

[6] Stěžovatel dále správním orgánům vytkl neprovedení nových důkazů a nenařzení doplnění dokazování. Správní orgán prvního stupně měl jednání na základě lékařské zprávy doručené následujícího dne nařídít znovu, aby byl stěžovatel schopen v řízení řádně uplatnit svá práva.

pokračování

[7] Pochybení krajského soudu spatřuje stěžovatel v tom, že dovedl chybné závěry ze správních spisů správních orgánů obou stupňů, důkazy v nich chybně hodnotil, pochybil, když nedoplnil dokazování o znalecký posudek z oboru zdravotnictví, a vůbec nezrušil napadené rozhodnutí žalovaného ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Tyto vady řízení před soudem současně naplňují kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

[8] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud hodnotí kasační stížnost jako přípustnou, neboť byla podána včas a osobou oprávněnou ve smyslu ustanovení § 102 s. ř. s. Důvody kasační stížnosti, jak je stěžovatel obsahově vymezil, se opírají o § 103 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. Kasační stížnost není nepřípustná ani z jiných důvodů plynoucích z ustanovení § 104 s. ř. s.

[10] Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[11] Nejvyšší správní soud předesílá, že stěžovatel v kasační stížnosti opět pouze opakuje námitky, se kterými se předchozí správní orgány již vypořádaly v odůvodnění svých rozsudků.

[12] Pokud jde o jednání o přestupku a tvrzenou omluvu, Nejvyšší správní soud se již v řadě svých rozsudků vyjadřoval k tomu, jakou omluvu lze považovat za náležitou. Dospěl přitom k závěru, že sice nemusí jít nutně vždy o omluvu předem, že však omluva musí být učiněna bezodkladně (rozsudek ze dne 12. března 2009 č. j. 7 As 9/2009-66) a obviněný ji musí odůvodnit (rozsudek ze dne 22. února 2006, č. j. 1 As 19/2005 - 71). Těmto požadavkům omluva stěžovatele z nařízeného ústního jednání nevyhověla, neboť z protokolu jasně vyplývá, že po zopakování obvinění stěžovatel uvedl, že obvinění i poučení porozuměl a nejsou mu známy okolnosti, které by bránily projednání věci. Nezpůsobilý zdravotní stav počal stěžovatel namítat až později v průběhu jednání, avšak z protokolu plyne, že s úředními osobami komunikoval bez větších obtíží. Jak se již Nejvyšší správní soud k této problematice souhrnně vyjádřil ve svém rozsudku ze dne 21. června 2013, č. j. 6 As 25/2013 – 23: „...pokud jde o omluvu z nařízeného ústního jednání, obviněného z přestupku nestíhá pouze povinnost tvrzení, ale též povinnost důkazní. Jinak by správní orgán stěží mohl důležitost důvodu v omluvě uvedeného zkoumat a hodnotit, ačkoliv v souladu se zákonem o přestupcích tak činit musí.“ Stěžovatel sice dostal své důkazní povinnosti následující den zaslou lékařskou zprávou, avšak Nejvyšší správní soud shledal, že se správní orgány obou stupňů s důkazem náležitě vypořádaly a dostatečně a podrobně rozvedly důvody, pro které omluvu stěžovatele neakceptovaly. Jak Nejvyšší správní soud uvedl v citovaném rozsudku č. j. 6 As 25/2013-23, „aby mohla být omluva obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání považována za náležitou, musí být splněny tři podmínky: 1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat.“

[13] Těmto požadavkům omluva stěžovatele v nyní posuzovaném případě nevyhověla. Stěžovatel na ústním jednání pouze nepříznivý zdravotní stav tvrdil, aniž by jej jakkoli prokázal, z protokolu přitom vyplývá, že tak učinil až poté, co bez nejmenších obtíží do protokolu uvedl, že si volí zmocněnce, advokátku, jež však – jak se později ukázalo – jeho zastoupení nepřevzala. Teprve pak začal tvrdit, že jeho zdravotní stav mu nedovoluje, aby se ústního jednání účastnil, konkrétně „není mi dobře, mám v sobě léky, mám zánět středního ucha“. Z takto formulované omluvy i z okolností, za nichž se stěžovatel ústního jednání zúčastnil, neplynul důvod,

který by obviněnému účast na jednání *znemožnil* (výše uvedená podmínka 2). Důvod znemožňující účast na jednání neprokazuje ani následujícího dne doručená lékařská zpráva, jež popisuje pouze subjektivní potíže (bolest uší, rýma trochu, uši zalehlé), jinak bez horečky (afebrilní), diagnostikuje sice katar sluchové trubice, avšak předepisuje volně dostupné kapky do nosu a uší, na bolest volně dostupný Brufen a doporučuje fyzický klid; pracovní neschopnost, resp. neschopnost zúčastnit se jednání, jak správně konstatovaly oba správní orgány, z ní však nijak nevyplývá. Nadto tato omluva nesplňuje podmínku bezodkladnosti, neboť je z okolností zřejmé, že lékařskou zprávu mohl stěžovatel předložit hned na ústním jednání (lékaře navštívil bezprostředně před konáním ústního jednání). Nejvyšší správní soud považuje za nutné připomenout, že správní orgán je povinen a oprávněn náležitost omluvy hodnotit, přičemž doložení lékařské zprávy či potvrzení neznamená, že je správní orgán této pravomoci zbaven. K námitce neprovedení znaleckého posudku správním orgánem, resp. soudem postačí konstatovat, že je nedůvodná již z toho důvodu, že nešlo o omluvu neodkladnou a odůvodněnou, nadto – jak již bylo uvedeno – stupeň závažnosti stěžovatelových zdravotních obtíží mohly správní orgány bez potíží na základě dodatečně předložené lékařské zprávy vyhodnotit samy z veřejně dostupných informačních zdrojů a běžné lidské zkušenosti, což přesvědčivě a přezkoumatelně učinily.

[14] Nejvyšší správní soud tak shledal, že správní orgány vyhodnotily všechny skutečnosti ve vzájemných souvislostech a dospěly ke správným závěrům o nenáležitosti omluvy, a to i vzhledem k tomu, že obdobně se stěžovatel omlouval z prvního ústního jednání ve věci nařízeného na 25. února 2014.

[15] Za této situace je nutno uzavřít, že se ústní jednání konalo řádně a za přítomnosti stěžovatele jakožto osoby obviněné z přestupku; ustanovení § 74 odst. 1 zákona o přestupcích o možnosti projednání věci v jeho nepřítomnosti se tedy vůbec neuplatnilo.

[16] Stěžovatel dále v obecné rovině namítá, že mu bylo upřeno právo navrhopvat nové důkazy. Ani tato námitka však důvodná není, neboť ze správních spisů plyne, že stěžovatel žádné konkrétní důkazy, zejména v podobě tvrzeného řídicího oprávnění „ze Skotska“, nepředložil, ani je nekonkretizoval, ač tak mohl učinit po celou dobu řízení. K nekonkrétně tvrzenému řídicímu oprávnění ze Skotska správní orgány provedly prostřednictvím Ministerstva dopravy šetření u příslušného orgánu Spojeného Království Velké Británie a Severního Irsku (*Driver and Vehicle Licensing Agency*), z něhož vyplynulo, že žádné řídicí oprávnění stěžovatele tento úřad neeviduje.

[17] K námitce zakládající důvod kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. se Nejvyšší správní soud odvolává na svůj právní názor již vyjádřený v rozhodnutí ze dne 14. července 2005, č. j. A Afs 24/2005 – 44, podle něhož „*není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá.*“ Jak plyne z výše uvedeného, napadený rozsudek krajského soudu v tomto smyslu nepřezkoumatelný není. Krajský soud se s žalobními námitkami stěžovatele vypořádal vyčerpávajícím a přesvědčivým způsobem, který Nejvyššímu správnímu soudu umožnil podrobit závěry krajského soudu obsahovému přezkumu.

IV. Závěr a náklady řízení

pokračování

[18] Nejvyšší správní soud z výše popsaných důvodů podanou kasační stížnost v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. vyhodnotil jako nedůvodnou a zamítl ji.

[19] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, který měl úspěch ve věci, podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

[20] Nejvyšší správní soud ustanovil usnesením č. j. 6 As 218/2015-17 ze dne 13. října 2015 stěžovateli právní zástupkyní advokátku Mgr. Ludmilu Gerlovou. Podle § 35 odst. 8 část věty první za středníkem s. ř. s. platí hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného advokáta stát. Podle obsahu spisu a podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, ustanovená zástupkyně stěžovatele učinila úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu (návrh ve věci samé – kasační stížnost, resp. její doplnění) a podle § 11 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 11 odst. 3 advokátního tarifu (nahlížení do spisu), přičemž za každý z nich jí náleží odměna ve výši 3 100 Kč a podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu náhrada hotových výdajů v paušální částce 300 Kč, celkem 6 800 Kč. Ustanovená zástupkyně nemá DIČ a nedoložila, že by byla plátcem daně z přidané hodnoty, výsledná částka se tudíž nezvyšuje o daň z přidané hodnoty. Odměna jí bude z účtu Nejvyššího správního soudu vyplacena v přiměřené jednoměsíční lhůtě.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. prosince 2015

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu